

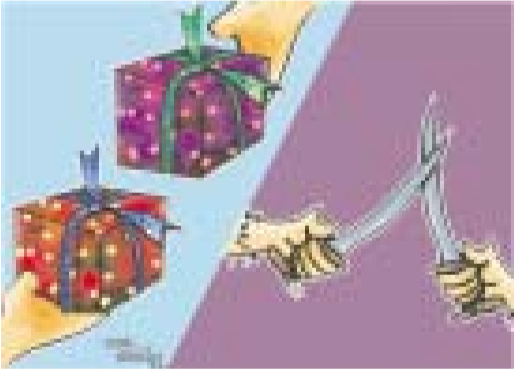
ಬಿಸಿಲು
ಬೆಳದಿಂಗಳು
ಡಾ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿ
swamiji@taralabalu.org

‘ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ...!’

ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಪದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಾಗ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡು ಅಪಭ್ರಂಶಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ Hamilton Bridge ತಮಿಳರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ‘ಅಂಬಟ್ಟನ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್’ ಆಗಿದೆ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಟ್ಟನ್ ಅಂದರೆ ‘ಕ್ವಿರಿಕ’ ಎಂದರ್ಥ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ Hamilton Bridge ಮತ್ತೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು ಈಗ ಅದು Barber Bridge ಎಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಬಂದ ಆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ತಮಿಳರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ‘ಕ್ವಿರಿಕ’ನಾದ! ಇದೇ ರೀತಿ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿರುವ ‘ಎಳುಂಬೂರ್’ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಾಯಲ್ಲಿ Egmore ಆಯಿತು, ‘ತಿರುವಲ್ಲಿಕೇಣಿ’ Triplicane ಆಯಿತು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳೂ ಸಹ ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ವಿಕೃತಗೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಬೆನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಂಶೋಧನಾಕಾರ್ಯ ನಿಮಿತ್ತ ಚೆನ್ನೈಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಅವರ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಲಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರ ವಿಳಾಸ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿತ್ತು, ಅವರ ಮನೆ ಇದ್ದ ರಸ್ತೆಯ ಹೆಸರು: ‘Thanda Pani Street’. ಚೆನ್ನೈ ತಲುಪಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ ಅವರ ಮನೆಯ ಹುಡುಕಾಟದಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಆ ಹೆಸರಿನ ರಸ್ತೆಯೇ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದು ‘ತಂಡಾ ಪಾನೀ ಸ್ಟ್ರೀಟ್’! ಆ ರಸ್ತೆಯ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಬಿಸಿಯಾಗಿದ್ದ ನಮಗೆ ನಂತರ ತಿಳಿದುಬಂದದ್ದು ಅದರ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು ‘ದಂಡಪಾಣಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್’!

ಹೀಗೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದ ಅನ್ಯಭಾಷಿಕರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದಾಗಿ ಅಪಭ್ರಂಶಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಪದ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪದದ ಆಶಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಾರದ ಅಂಕಣದ ತಲೆಬರಹ ‘ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ’ ಓದಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುವ ಅರ್ಥ ಪ್ರತೀಕಾರ, ಸೇಡು. ಆದರೆ

‘ಮುಯ್ಯಿ’ ಶಬ್ದದ ಮೂಲಾರ್ಥ ಅದಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ಬಳಸುವ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪದವಾದ ‘ಮುಯ್ಯಿ’ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೂತನ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರೀತಿಯ ಉಡುಗೊರೆ! ಹಿಂದೆ ಸ್ವೀಲ್ ಪಾತ್ರಗಳು ಕಾಲಿಟ್ಟ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ವೀಲಿನ ತಟ್ಟೆ, ತಂಬಿಗೆ, ಲೋಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನವದಂಪತಿಗಳ ಅಡುಗೆಯ ಮನೆಯ ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೈಜೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಮುಯ್ಯಿ ಮಾಡುವುದು’ ಎಂದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲಾಬಾಲಕರಾಗಿ ಇಂಥ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ವಧೂ-ವರರ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತು ಅವರ ಬಂಧುಗಳು ಮುಯ್ಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ

ಲಿಪಿಕಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನೆನಪು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಹಚ್ಚಹಸಿರಾಗಿದೆ! ಮುಯ್ಯಿ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರು, ಅವರು ಅರ್ಪಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ ವಿವರಗಳುಳ್ಳ ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮುಯ್ಯಿ ಮಾಡಿದವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭಕಾರ್ಯ ನಡೆದಾಗ ತಾನೂ ಸಹ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಯ್ಯಿ ಮಾಡಿ ಋಣಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ಉರುಳಿದಂತೆ ಮುಯ್ಯಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ತಾಪಗಳು ತಲೆದೋರಲು ಆರಂಭವಾದವು. “ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಮುಯ್ಯಿ ಎಂಥದು, ಅವನು ಎಂಥದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ನೋಡು!” ಎಂದು ಹೀಗೆಳೆಯುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಿತು. ಪ್ರೀತಿಯ ಜಾಗವನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ, ಮೂದಲಿಕೆಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡವು. ಈ ತರಹದ ಕಟಕಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡದ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ “ಮುಯ್ಯಿನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೇ ಮುದ್ರಿಸತೊಡಗಿದರು.

‘ಮುಯ್ಯಿ’ ಎಂಬ ಪದ ಈಗಂತೂ ‘ಸೇಡು’ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಜಾಗವನ್ನು ದ್ವೇಷ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ‘ಮುಯ್ಯಿ ಮಾಡುವುದು’ ಹೋಗಿ ಈಗ ‘ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು’ ಆಗಿದೆ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇವನು ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿರುವುದೇ ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವ. ‘ಮುಯ್ಯಿ’ ಎಂಬುದು ಪ್ರೀತಿಯ ಉಡುಗೊರೆ ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದಿತ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ‘ಸೇಡು’ ಎಂಬ ಹೀನಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲದಿಂದ ಪಡೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಭಾಷಾ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಚಾರ. 12ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಂತೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

ಬಾಣ ಮಯೂರನಂತೆ ಬಣ್ಣಿಸಬಲ್ಲೆನೆ?
 ಸಿರಿಯಾಳನಂತೆ ಉಣಲಿಕ್ಕಬಲ್ಲೆನೆ?
 ದಾಸಿಮಯ್ಯನಂತೆ ಊಡಬಲ್ಲೆನೆ?
 ಉಂಡುಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ 'ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯೆ'ನಿಸಿತ್ತು
 ಎನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಧರ್ಮವೆನಿಸಿತ್ತು
 ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ.

ಇದು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣ ನಡೆಸಿದ ಭಕ್ತಿಸಂಭಾಷಣೆ. ಮಹಾಶಿವಭಕ್ತ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ತಾನು ನೇಯ್ದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾರಲು ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಬರೀಮೈಯಲ್ಲಿ ನಡುಗುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕನಿಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮಾರಲು ತಂದಿದ್ದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಅವನಿಗೆ ಹೊದಿಸಿ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ. ಆ ಮುದುಕ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆಗಿರದೆ ಮಾರುವೇಷದ ಶಿವನೇ ಆಗಿದ್ದು ದಾಸಿಮಯ್ಯನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನಂತೆ! 'ನೀನು ಹೀಗೆ ಬಾಣ, ಮಯೂರ, ಸಿರಿಯಾಳ, ದಾಸಿಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಲಿದದ್ದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿನಗೆ ಉಣಿಸಿದರು, ಉಡಿಸಿದರು. ನೀನು ಉಂಡುಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಲಿದೆ. ಅದು 'ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯೆ' ಆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡತನವೇನಿದೆ?' ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಹೀಗೆ ದಾಸಿಮಯ್ಯನಂತೆ ನಿನಗೆ ನಾನೇನೂ ಕೊಡಲಾರೆ, ಆದರೂ ನೀನು ನನಗೆ ಒಲಿದರೆ ಅದು ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡತನವಾದೀತು' ಎಂದು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ನಡೆಸಿದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರ್ಕ (argument) ವಿದೆ, point of law ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ದೇವರೂ ಕೇವಲ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಲಾಜಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ದೇವರನ್ನೇ ಹಂಗಿಸುವ ಈ ವಚನ 'ನಿಂದಾಸ್ತತಿ'ಗೆ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ.

ಈಗಿನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ 'ಭಕ್ತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ'ದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆ, ಪಡೆಯ ಬಯಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು! ಸಾಸುವೆಯಷ್ಟನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹುನ್ನಾರ! ದೇವರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ಬೆಳಿಯ ಮುಖಪದ್ಮ ಕಂಠೀಹಾರ, ವಜ್ರಖಚಿತ ಕಿರೀಟ, ದಂಡ ಇವೆಲ್ಲವೂ lucrative trade ನ ಒಂದು ಭಾಗವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು! ದೇವರಿಗೆ ಭಕ್ತ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಲ್ಲೇನಿದೆ! ಎಲ್ಲವೂ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೇ? "ಕೆರೆಯ ನೀರನು ಕೆರೆಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ ವರವ ಪಡೆದವರಂತೆ ಕಾಣಿರೋ, ಹರಿಯ ಕರುಣದೊಳಾದ ಭಾಗ್ಯವ ಹರಿ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿರೋ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪುರಂದರ ದಾಸರು. 'ತ್ವದೀಯಂ ವಸ್ತು ಗೋವಿಂದ! ತುಭ್ಯಮೇವ ಸಮರ್ಪಯೇ' ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತುವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ದೇವರಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರೂ ಸಹ ಚತುರ ವ್ಯಾಪಾರಿ. ಅವನನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ:

'ಧರಣಿಯ ಮೇಲೊಂದು ಹಿರಿದಪ್ಪ ಅಂಗಡಿಯನಿಕ್ಕಿ
 ಹರದ ಕುಳಿದರ್ ನಮ್ಮ ಮಹದೇವ ಶೆಟ್ಟಿ!
 ಒಮ್ಮನವಾದರೆ ಒಡನೆ ನುಡಿವ, ಇಮ್ಮನವಾದರೆ ನುಡಿಯ,
 ಕಾಣಿಯ ಸೋಲ, ಅದ್ವಗಾಣಿಯ ಗೆಲ್ಲ
 ಜಾಣ ನೋಡವ್ವಾ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ!'

17.5.2012

ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದುರು

ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು
ಸಿರಿಗೆರೆ